

Załącznik do

Uchwały Nr XLIX/250/2010

Rady Gminy Golub-Dobrzyń

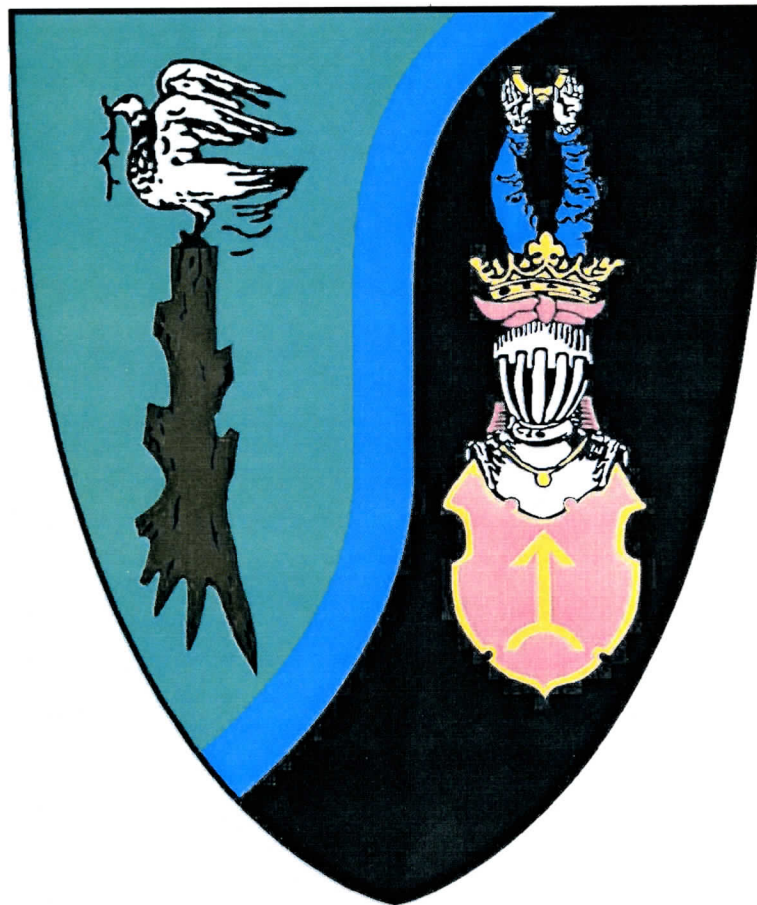
z dnia 26 października 2010r.

Plan Odnowy Miejscowości

Podzamek Golubski

na lata 2010 - 2017

GMINA GOLUB-DOBRZYŃ

Podzamek Golubski, Golub-Dobrzyń 2010

SPIS TREŚCI:

1. PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI - MOŻLIWOŚĆ ROZWOJU WSI POPRZEZ WYKORZYSTANIE WSZYSTKICH JEJ WALORÓW	3
2. CHARAKTERYSTYKA SOŁECTWA PODZAMEK GOLUBSKI	6
3. HISTORIA WSI I OKOLIC	9
4. ANALIZA ZASOBÓW WSI PODZAMEK GOLUBSKI	12
4.1. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SPOŁECZNYCH	12
4.2. INWENTARYZACJA INFRASTRUKTURY	18
5. ANALIZA SWOT DLA MIEJSCOWOŚCI PODZAMEK GOLUBSKI	20
6. PRIORYTETY ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ORAZ ARKUSZ PLANOWANIA	21
8. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTÓW	25

1. PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI - MOŻLIWOŚĆ ROZWOJU WSI POPRZEZ WYKORZYSTANIE WSZYSTKICH JEJ WALORÓW

Plan Odnowy Miejscowości Podzamek Golubski jest dokumentem określającym strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej oraz infrastrukturalnej na poziomie analizowanej miejscowości w perspektywie lat 2010–2017.

Dokument obejmuje swoim zakresem przede wszystkim charakterystykę przyrodniczo-historyczną, inwentaryzację zasobów społecznych i infrastrukturalnych, analizę SWOT, planowane kierunki rozwoju miejscowości, planowane przedsięwzięcia z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem rzeczowo-finansowym.

Głównym zadaniem Planu Odnowy Miejscowości jest scharakteryzowanie mocnych i słabych stron danej miejscowości oraz wskazanie możliwości wykorzystania potencjału społeczno-gospodarczego w celu wdrożenia zrównoważonego rozwoju miejscowości. Powyższy cel gmina Golub-Dobrzyń planuje zrealizować poprzez wdrożenie szeregu inwestycji infrastrukturalnych oraz projektów społecznych. Do wdrożenia kluczowych inwestycji, zaplanowanych w niniejszym dokumencie, gmina potrzebuje zewnętrznych (poza budżetowych) źródeł finansowania, gdyż aktualny budżet gminy nie pozwala na pełne sfinansowanie przewidzianych przedsięwzięć.

Dla sfinalizowania zaplanowanych priorytetowych przedsięwzięć gmina będzie ubiegać się o refundację kosztów z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW). Dla pozostałych przedsięwzięć nie przewidzianych do realizacji w tym roku Plan Odnowy Miejscowości wytycza również inne pozabudżetowe źródła ich finansowania.

W ramach działań związanych z rozwojem i odnową wsi oraz poprawą ogólnego dobrobytu jej mieszkańców, możliwe jest wykorzystanie środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013. Środki na powyżej wymienione cele, pochodzą bezpośrednio z Osi 3 Programu „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej”. W skład tej Osi wchodzi m.in. działania „*Odnova i rozwój wsi*” oraz „*Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej*”. Ponadto inwestycje mogą być realizowane również ze środków Osi 4 Leader+, wśród których znajdują się również działania „*Odnova i rozwój wsi*” oraz „*Małe projekty*”.

Podstawą prawną dla finansowania wspomnianych działań są:

- Art. 56 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz

Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277/1 z 21.10.2005 r.),

- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368/15 z 23.12.2006 r.).¹
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 138, poz. 868)
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 kwietnia 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 71, poz. 613)

W ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” możliwe jest pozyskanie środków finansowych na poprawę standardu życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi, a także promowanie obszarów wiejskich. Celem działania jest również umożliwienie rozwoju tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.²

W ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” środki skierowane są na rozwój infrastruktury technicznej obszaru wiejskiego. W zakres wchodzi zaopatrzenie w wodę i gospodarka ściekowa, gospodarka odpadów stałych, zaopatrzenie w energię elektryczną oraz szerokopasmowy dostęp do Internetu. Wymienione elementy infrastruktury wpływają bezpośrednio na rozwój społeczno-gospodarczy każdej miejscowości, co przyczynia się następnie do poprawy warunków życia oraz prowadzenia działalności gospodarczej.³

¹ PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013, Warszawa lipiec 2007 r., s.286

² Ibid. s.290

³ Ibid. s.286

W ramach działania „Małe projekty” finansowane są projekty dotyczące podnoszenia świadomości lokalnej (np. organizacja szkoleń, warsztatów), podnoszenia jakości życia społeczności lokalnej, rozwijanie aktywności społecznej, rozwijanie turystyki, opieka nad lokalnym dziedzictwem krajobrazowym, przyrodniczym, kulturowym i historycznym ale także wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

Podejmowane działania, w ramach niniejszego Planu Odnowy Miejscowości, będą służyć przede wszystkim zachowaniu szeroko pojętego dziedzictwa kulturowego wsi oraz rozwojowi tożsamości społeczności wiejskiej.

Nad przygotowaniem Planu Odnowy Miejscowości Podzamek Golubski pracowała grupa inicjatywna złożona z następujących osób: sołtys wsi Podzamek Golubski Pan Wodzyński Stefan, Franciszek Gutowski - Kierownik TIP, Wioletta Szymańska – inspektor.

W ramach ustalania kierunków rozwoju i odnowy miejscowości przeprowadzono spotkania z jego mieszkańcami, którzy dzielili się swoimi spostrzeżeniami na temat potrzeb miejscowości Podzamek Golubski. Społeczność wsi poprzez swój udział w tworzeniu niniejszego Planu pragnie pozyskać środki na rozwój swojej miejscowości. Plan ma charakter otwarty, co oznacza możliwość aktualizacji jego zadań (zmiana kolejności lub dodanie nowych zadań) w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych.

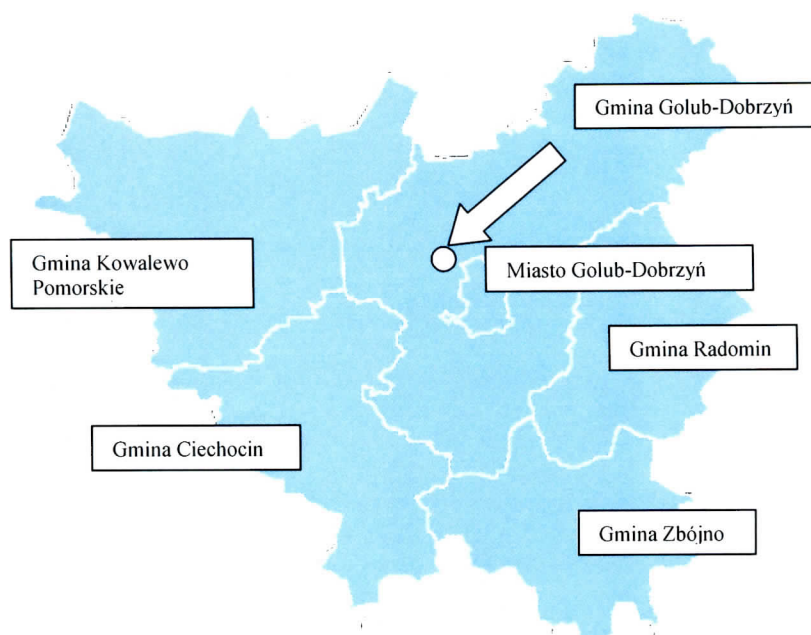
Plan Odnowy Miejscowości Podzamek Golubski wraz z wszystkimi zaplanowanymi zadaniami jest zgodny z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Golub-Dobrzyń, Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Golub-Dobrzyń oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Golub-Dobrzyń.

W odniesieniu do Strategii rozwoju Gminy Golub-Dobrzyń – POM Podzamek Golubski wykazuje zgodność m.in. z nadrzędnym celem strategicznym, jakim jest: *Zapewnienie mieszkańcom gminy najlepszego środowiska życia i zamieszkiwania, dużej atrakcyjności inwestowania na terenie gminy oraz osiągnięcia sukcesu ekonomicznego społeczności lokalnej poprzez prowadzenie aktywnej polityki rozwoju przez władze samorządowe.* Wykonanie zadań zaplanowanych do realizacji w Planie Odnowy Miejscowości Podzamek Golubski, w tym m.in. *budowę ścieżki rowerowej Podzamek Golubski - Owieczkowo* wpłyną na poprawę stanu infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, z której będą mogli korzystać zarówno mieszkańcy wymienionych miejscowości, jak również pozostali mieszkańcy gminy oraz miasta Golub-Dobrzyń. Zadania zapisane w niniejszym dokumencie korespondują jednocześnie ze zidentyfikowanymi w Strategii rozwoju Gminy Golub-Dobrzyń obszarami problemowymi (np. słaba organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży).

2. CHARAKTERYSTYKA SOŁECTWA PODZAMEK GOLUBSKI

Wieś Podzamek Golubski położona jest w centralnej części gminy Golub-Dobrzyń, sąsiadując bezpośrednio z gminą miasta Golub-Dobrzyń. Przez miejscowość przebiegają 2 drogi wojewódzkie: Nr 534 relacji Grudziądz – Golub-Dobrzyń – Rypin oraz Nr 554 relacji Sierakowo – Kowalewo Pomorskie – Golub-Dobrzyń – Kikół.

Gmina Golub-Dobrzyń leży we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego i jest największą gminą powiatu golubsko-dobrzyńskiego.

Ryc.1 Położenie sołectwa Podzamek Golubski na tle Gminy Golub-Dobrzyń oraz powiatu.

Gmina Golub-Dobrzyń graniczy bezpośrednio z wszystkimi pozostałymi gminami powiatu golubsko-dobrzyńskiego: Gminą Miejską Golub-Dobrzyń, Gminą miejsko-wiejską Kowalewo Pomorskie oraz gminami wiejskimi: Ciechocin, Radomin, Zbójno. Ponadto od północy i północnego wschodu gmina graniczy również z powiatami: wąbrzeskim (gmina Dębowa Łąka) oraz powiatem brodnickim (Gmina Bobrowo).

Cała gmina zajmuje powierzchnię 197,4 km², z czego 607,52 ha (ok. 3,1%) przypada na sołectwo Podzamek Golubski. Pod względem powierzchni miejscowość zajmuje 15 miejsce w gminie, przy średniej powierzchni sołectwa w gminie Golub-Dobrzyń – 938,13 ha. Liczba ludności w gminie wynosi 8484, co daje średnie zagęszczenie na poziomie zaledwie 43 osoby/km².

Gmina podzielona jest na 21 sołectw, na które składa się 60 miejscowości. Sołectwo Podzamek Golubski obecnie 218 osób (stan na dzień 31.12.2009 r.), co daje średnie zagęszczenie ludności ok. 36 osób/km².

Geologia

Według podziału fizyczno-geograficznego Kondrackiego, gmina Golub-Dobrzyń należy do 3 mezoregionów wchodzących w skład makroregionu Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego. Północna część położona jest na wysoczyźnie chełmińskiej, południowa część zajmuje wysoczyznę dobrzyńską. Obie te jednostki rozdziela, przebiegając z kierunku północno-wschodniego na południowo-zachodni rozległa i silnie urzeźbiona tarasami i basenami Dolina Drwęcy. Rzeźba obszaru gminy ma charakter młodoglacjalny co objawia się bogactwem różnorodnych form krajobrazu związanych z akumulacyjno-erozyjną działalnością ostatniego zlodowacenia.

Północną część gminy zajmuje płaska, południową bardziej pofałdowana wysoczyzna morenowa, na której znajdują się takie utwory, jak ozy i kemy. Powierzchnię gminy wzbogacają liczne formy wklęsłe typu rynny polodowcowe, doliny wód roztopowych oraz płytkie zagłębienia wytopiskowe.

Hydrografia

Oś hydrologiczną gminy wyznacza rzeka Drwęca wraz z jej dopływami: Ruziec, Struga Dobrzyńska, Struga Skępska (Czarna), Kujawka i Wawrzonka.

Rzeka Drwęca jest prawobrzeżnym dopływem Wisły o długości 207 km, wypływa ze wzgórz Dylewskich i wpada do Wisły w okolicach Torunia. Na terenie gminy rzeka ta wpływa w okolicach miejscowości Pusta Dąbrówka i wypływa 33,3 km dalej w Olszówce. Jej głębokość waha się od 1 do 3,5 m, szerokość zaś od 15 do 40 m. Jej wody sklasyfikowano do III zadowalającej klasy czystości. Rzeka ma typowo nizinny charakter, ze średnim spadkiem ok. 0,48⁰/₀₀, rzeka silnie meandruje i tworzy liczne starorzecza. Wpływa to niewątpliwie na atrakcyjność turystyczno-rekreacyjną rzeki oraz obszaru całej doliny.

Sieć hydrologiczną gminy uzupełniają liczne jeziora, oczka wodne oraz tereny tereny o podwyższonym zwierciadle wody – bagna i mokradła. Na terenie gminy zlokalizowano 11 zbiorników wodnych o powierzchni powyżej 1 ha. Są to głównie jeziora polodowcowe typu rynnowego i wytopiskowego. Największe z nich to: Owieczkowo (30,2 ha), Gajewo (19,3 ha), Grodno (18,6 ha), Plebanka (14,9 ha) i Słupno (14,1 ha). Ogólna powierzchnia jezior w gminie wynosi 128,2 ha, co stanowi zaledwie 0,65% jej terytorium.

Klimat

Średnia roczna temperatura dla omawianego terenu wynosi 7,4°C, przy czym w skali kilkuletniej występują dość znaczne wahania od 6,0°C do 8,7°C. Średnia minimum temperatury przypada na styczeń – do -3,2°C, natomiast maksimum występuje w lipcu z temperaturą do 18°C. Roczne minimum opadów występuje w lutym i wynosi 30 mm. Z każdym kolejnym miesiącem minimum opadów wzrasta aż do sierpnia, w którym przypada roczne maksimum – nieco powyżej 76 mm. Średnia roczna liczba dni z opadami wynosi 158, w przebiegu rocznym liczby dni z opadami są dość wyrównane i wahają się od 10 w czerwcu do 16 w listopadzie. Pokrywa śnieżna zalega średnio 60 dni w roku. Pojawia się ona najczęściej około 30 listopada i zanika 25 marca.

Najczęściej występują wiatry z sektora zachodniego – kierunek W (18,4%), NW (17,9%), SW (9,3%), na które przypada 45,6% wszystkich częstości. Na wiatry ze składową wschodnią przypada 32,1% wszystkich częstości. Najrzadziej występują wiatry S (5,6%), SW i N (po 9,3%).

Okres wegetacyjny obejmujący dni z temperaturą powyżej 5°C trwa średnio od 19 IV do 21 XI, czyli 218. Okres gospodarczy z temperaturami średnimi dobowymi powyżej 2,5°C trwa średnio od 4 IV do 11 XII, czyli 252 dni.

Gleby

Teren sołectwa jak i całej gminy pokrywają najczęściej piaski słabogliniaste na średnio głęboko zalegających piaskach luźnych. Na piaskach tych powstały przede wszystkim gleby brunatne właściwe i wyługowane, zaliczane do klas bonitacyjnych od II do VI. Przeważają gleby średniej i słabej klasy bonitacyjnej (IVa-IVb oraz V i VI), które zajmują łącznie 69,9% gruntów ornych.

Na zasoby gruntów sołectwa Podzamek Golubski użytkowanych rolniczo składa się ok. 533 ha gruntów ornych (z przewagą klas słabych), ok. 17,5 ha użytków zielonych oraz 18,2 ha sadów.

Lesistość

W miejscowości Podzamek Golubski jedynie ok. 21 ha gruntów stanowią tereny zalesione, co stanowi zaledwie 3,4% powierzchni wsi. W gminie Golub-Dobrzyń grunty leśne stanowią aż 32,2 % (6348 ha) jej terytorium, co jest wartością wyższą od średnich liczonych zarówno dla powiatu (19,7%), jak i województwa (23,1%). Dominującymi typami

siedliskowymi lasu są bór świeży i bór mieszany. Większość lasów (ponad 80%) jest własnością Państwa i podlega zarządowi Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń.

Tereny zalesione gminy mogą pochwalić się bogatą bioróżnorodnością w szczególności w zakresie fauny – np. gatunki zwierzyny łownej: dzik, sarna, jelen, daniel, łos, lis, kuna, zając, dziki królik, bażant, kuropatwa oraz duża liczba gatunków kaczek. Na różnorodność gatunków ma również oddziaływanie główny ciek gminy – rzeka Drwęca.

3. HISTORIA WSI I OKOLIC

Szczegółową historię Podzamku Golubskiego opisał Ryszard Kowalski w swoim opracowaniu „Monografia Gminy Golub-Dobrzyń. Historia, zabytki, krajobraz”.

Poniżej przedstawiono kilka najważniejszych dat i faktów związanych z historią miejscowości/sołectwa i najbliższych okolic.

Wieś ma więc charakter rzędówki kolonizacyjnej, co jest związane bezpośrednio z jej historią – działalnością na tym terenie Pruskiej Komisji Osiedleńczej z Poznania, która rozparcelowała zagrody chłopskie, rozmieszczone koło siebie wzdłuż dróg wyjazdowych z Golubia, które zostały następnie przejęte przez niemieckich kolonistów.

Wieś wzmiankowana jest w źródłach historycznych pod następującymi nazwami: 1296 r. – castrum Golube, 1392 r. – den hofen, w XV w. – fyhoffe, fyehofe, fyehoffe, Fyehof, den hoffen Golaw, hove vorm husze, hofe vor dem hauwsze, hofe vor dem husze, w XVIII w. Vorwerck Gollup, Vorwerke Gollub, 1820 r. – Gollub Vorwerck, Gollub Vorwerk, 1894 - 1920 i 1939-45 r. – Schloss Golau, 1921-31 r. – Golub-Zamek, 1933-39 r. - Podzamek Golubski. Podczas badań archeologicznych przeprowadzonych w latach 60-tych poprzedniego wieku, znaleziono na wysoczyznach morenowych u krawędzi doliny Drwęcy na wschód od tzw. "czarnej drogi" prowadzącej w kierunku dworca kolejowego, ruchome zabytki z okresu późnego średniowiecza (XIV i XV w.). W tym miejscu, natrafiono na ślady po czterech osadach z późnego średniowiecza oraz pomiędzy Liceum Ogólnokształcącym a wspomnianą drogą trzy ślady z późnego średniowiecza. Wszystkie ślady archeologiczne mają ewidentny związek z powstałym pomiędzy 1296 a 1302 r. konwentem krzyżackim, mającym swą siedzibę na zamku golubskim, wzmiankowanym jako "gród Golube". Opis historyczny tego terenu sprzed lokacji Zakonu Krzyżackiego jest niepełny – prawdopodobnie na miejscu obecnego zamku lub w niedalekim sąsiedztwie istniało tutaj grodzisko późnośredniowieczne tzw. castrum Golube, na miejscu którego Zakon wybudował następnie zamek murowany. Od początku istnienia zamku towarzyszył mu folwark (tereny obecnego Podzamku Golubskiego).

Folwark ten wzmiankowała w 1392 r. "Wielka Księga Zejść" lub zwana przez innych historyków "Wielka Księga Urzędowa". Księga ta zawiera spis wszelkiego inwentarza znajdującego się na zamku komturskim oraz w podległych mu folwarkach krzyżackich. Kolejne źródło historyczne Wielka Księga Czynszowa Zakonu krzyżackiego, wzmiankuje, że w 1437-38 ów folwark był największym zakonnym folwarkiem uprawnym w komturstwie golubskim obok folwarku w Owieczkowie i Kielpinach. Folwark ucierpiał podczas wojen polsko-krzyżackich w latach 1410-22. W 1410 r. zamek poddał się bez walki. Natomiast działania wojenne prowadzone w latach 1414 i 1422 były szczególnie wyniszczające dla komturstwa golubskiego. Folwark najprawdopodobniej ucierpiał podczas oblężenia zamku golubskiego przez wojska polskie, którymi dowodził sam król, Władysław Jagiełło. Przedzamecze zostało spalone przez Krzyżaków, z jednej strony ze względu na brak możliwości jego obrony, z drugiej strony utrudniało obronę samego zamku. Po zakończeniu Wojny Trzynastoletniej w 1466 r. miejsce komtura krzyżackiego zajął przedstawiciel króla polskiego zwany starostą. Zamek oraz przyległy do niego folwark zakonny stał się własnością króla polskiego, czyli domeną państwową. Podczas potopu szwedzkiego przyzamkowy folwark i wieś folwarczna zostały zniszczone – spalone przez wojska szwedzkie. Spaleniu uległ również browar i gorzelnia, zaś ogród włoski i zwierzyniec zdewastowano. Zamek golubski ocalał od zniszczenia dzięki mieszkańcom miasta Golubia, którzy, zapłacili dwa razy okup Szwedom. W wyniku podpisanego traktatu rozbiorowego Polski w 1772 r. było starostwo golubskie wraz z folwarkiem i wsią folwarczną zostały przejęte przez Prusy na kolejnych 141 lat. Cały zagarnięty obszar nazwano najpierw "Nowe Prusy", a następnie zmieniono nazwę „Prusy Zachodnie”. Po przyłączeniu obszaru wokół Kwidzyna najwyższą władzą nowo utworzonej prowincji stała się Kamera Domen i Wojska z siedzibą w Kwidzynie. Pruska Intendentura golubska działała do 1806 r., do okresu wojen napoleońskich. W latach 1806-1815 jej funkcję i urzędników przejął polski urząd, który był organem administracji gospodarczej nowo powstałego Księstwa Warszawskiego. Intendentura golubska podlegała władzom departamentalnym w Bydgoszczy. Po upadku Księstwa Warszawskiego (1813 r.) i dwuletniej okupacji przez wojska rosyjskie w 1815 r., w miejsce polskiego urzędu powołano Urząd Domenalny, który pomimo zmian nazwy w kolejnych latach, dzierżawił folwark Podzamek Golubski oraz folwark w Krążnie. W 1900 r. Podzamek Golubski kupiła Prusko-Królewska Komisja Osiedleńcza z Poznania, która w 1903 i 1905 r. kupiła sąsiednie majątki w Ostrowitem i Poćwiardowie. Wszystkie wspomniane majątki uległy niemalże całkowitej parcelacji. Po zasiedleniu kolonistami niemieckimi były obwód dworski przemianowano w gminę wiejską. Pozwolenie na to wydał 13 marca 1916 r.

sam cesarz Rzeszy Niemieckiej. Przed zmianą statusu prawnego planowano przekształcić dotychczasową nazwę obwodu dworskiego z Schloss Golau na "Dorf Golau" (Wieś Golau). W 1913 r. do istniejącego jeszcze obwodu dworskiego Podzamek Golubski włączono położone w sąsiedztwie, należące do 1914 r. do parafii ewangelickiej w Golubiu, dobro gracialne Pasieka. W latach 1908-09 Komisja Osiedleńcza sprzedała resztówkę z byłego majątku Podzamek Golubski o ogólnym obszarze 66,49 ha miastu Golub. Sprzedana resztówka obejmowała południową część byłego majątku, położoną w pobliżu Golubia. Były to m.in. zbocza pradoliny Drwęcy usytuowane nad miastem przy bezimiennym cieku wodnym oddzielającym Podzamek od majątku Lisewo aż do Strugi Skępsk, zabudowania byłego folwarku Golub wraz z dworem, miejsce po byłej kaplicy, wzgórze zamkowe z parowem zamkowym oraz dolinę, którą biegnie trakt, zwany "czarną drogą", w kierunku dworca kolejowego. Po zakończeniu zaboru Pruskiego ustanowiono tymczasowego komisarycznego sołtysa, który pełnił ten urząd do marca 1921 r. 30 września 1921 r. przeprowadzono pierwszy spis powszechny niedawno powstałej gminy wiejskiej Podzamek Golubski. Wg jego wyników we wsi było 78 budynków mieszkalnych, 513 mieszkańców, w tym 248 mężczyzn, 265 kobiet, 433 ewangelików, 73 katolików, 93 Polaków i 420 Niemców. Ludność niemiecka ostatecznie opuściła wieś do października 1923 r. i w tym samym czasie zaczęła napływać ludność narodowości polskiej. Od 1920 r. Podzamek Golubski był siedzibą gminy wiejskiej oraz gminy zwanej wójtostwem, którym kierował obieralny wójt. Do wójtostwa Podzamek Golubski wchodziły następujące gminy wiejskie i obwody dworskie: gminy wiejskie - Boże Pole (Gaj), Gałczewo, Lisewo, Podzamek Golubski, Sokoligóra, obwody dworskie - Gałczewko, Lisewo, Nowa Wieś, Nowy Młyn, Owieczkowo, Zawada. Po reformie ustroju terytorialnego z marca 1933 r. do gminy (nazwę wójtostwo zniesiono) Podzamek Golubski należało siedem gromad: Gałczewo, Lisewo, Nowa Wieś, Ostrowite, Skępsk, Sokoligóra i Podzamek Golubski. Do gminy należały też inne wsie nie będące gromadami, a podległe w.w. gromadom: Gałczewko, Nowy Młyn, Mokrylas, Przeszkoda, Zawada, Krążno, Gaj, Owieczkowo. Do gromady Podzamek Golubski włączono wieś Krążno. W 1938 r. gromada ta liczyła 549 mieszkańców, 237 budynków, w tym 86 mieszkalnych, 1 przemysłowy. Ok. 1938 r. we wsi było 5 rzemieślników, sklep kolonialny, Ochotnicza Straż Pożarna założona w 1923 r. przez pięciu mieszkańców, przytułek (dom ubogich) na sześć miejsc dla starców, drewniana wieża triangulacyjna. Według spisu powszechnego z 10 listopada 1943 r. gmina Podzamek Golubski – Schloss Golau obejmowała 9776,47 ha powierzchni ogólnej, 709 gospodarstw oraz 3749 mieszkańców. Gmina wiejska Podzamek Golubski wraz z Krążnem obejmowała 735,15 ha, 100 gospodarstw i 481 mieszkańców.

Rosjanie, gdy wkroczyli do Podzamku Golubskiego podpalili siedzibę gminy. Spłonęły wszystkie akta wsi oraz innych, wchodzących w skład gminy Podzamek Golubski. Z tego powodu nie można odtworzyć pełnych dziejów tej miejscowości. W roku 1954 obszar dawnej gminy wiejskiej Podzamek Golubski uległ zmniejszeniu o jedną trzecią, w tym pola pomiędzy Golubiem a linią kolejową Bydgoszcz-Brodnica.

4. ANALIZA ZASOBÓW WSI PODZAMEK GOLUBSKI

4.1. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SPOŁECZNYCH

Podział demograficzny ludności

Sołectwo Podzamek Golubski zamieszkuje obecnie 218 osób, z czego 170 to osoby dorosłe (18 lat i powyżej). Na 100 mężczyzn przypada aż 118 kobiet, co wskazuje na stosunkowo znaczną dysproporcję płci na terenie miejscowości. Miejscowość może pochwalić się dużym odsetkiem dzieci i młodzieży – 48 osób (poniżej 18 lat), co równa się 21,6% ogółu mieszkańców. Tak wysoka liczba dzieci i młodzieży może okazać się bardzo pozytywnym bodźcem dla rozwoju miejscowości w najbliższej przyszłości. Osoby powyżej 60 roku życia stanowią zaledwie 11,0% mieszkańców (24 os.). Podział demograficzny miejscowości wskazuje tym samym, że 67,4%, tj. 146 mieszkańców Podzamku Golubskiego jest obecnie w wieku produkcyjnym.

Bezrobocie

Dużym problemem sołectwa Podzamek Golubski, jak i całej gminy Golub-Dobrzyń, jest utrzymująca się na wysokim poziomie stopa bezrobocia – około 21%. W odniesieniu do powiatu poziom bezrobocia w sołectwie jest wyższy o średnio 3-4%, natomiast w skali województwa o 8-9%.

Związane jest to przede wszystkim z faktem, że miejscowość ma typowo rolniczy charakter, tzn. prawie cała powierzchnia gruntów jest w użytkowaniu rolniczym, brakuje zakładów pracy zatrudniających więcej niż kilku pracowników, mieszkańcy nie wykazują szczególnego zainteresowania prywatną działalnością gospodarczą. Większość osób pracujących poza rolnictwem zatrudniona jest w sąsiadującym mieście Golubiu-Dobrzyniu.

Pomoc osobom bezrobotnym dostarcza Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Golub-Dobrzyniu. Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej na podstawie

Ustawy o Pomocy Społecznej z dnia 12 marca 2004 r (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z 2004 r ze zm.). Pomoc udzielana jest w formie finansowej, rzeczowej i socjalnej.

Rolnictwo

Podstawową funkcją sołectwa Podzamek Golubski jak i całej gminy Golub-Dobrzyń jest produkcja rolnicza (tab. 1). Jest to wynikiem dobrych warunków przyrodniczo glebowych. Użytki rolne na terenie gminy stanowią 61,1% powierzchni, z czego udział gruntów ornych to 89,3% (tab. 2). Podział użytków w sołectwie Podzamek Golubski jest zbliżony.

Tabela 1. Podział powierzchni sołectwa Podzamek Golubski o i gminy Golub-Dobrzyń pod względem użytkowania

	Powierzchnia ogólna		Użytki rolne		Lasy		Wody		Nieużytki i inne	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
Podzamek Golubski	607,4	100	532,9	87,7	20,7	3,4	9,9	1,6	43,9	7,2
Gmina Golub-Dobrzyń	19.700,5	100	12.046,0	61,1	6.348,0	32,2	290,4	1,5	1.016,1	5,2

Źródło: Dane z UG

Tabela 2. Podział powierzchni użytków rolnych w sołectwie Podzamek Golubski i gminie Golub-Dobrzyń

	Powierzchnia ogólna użytków rolnych		Grunty orne		Sady		Łąki		Pastwisko	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
Podzamek Golubski	532,9	100	497,2	93,3	18,2	3,4	1,2	0,2	16,3	3,0
Gmina Golub-Dobrzyń	12.046,0	100	10.752,1	89,3	169,4	1,4	548,4	4,6	576,1	4,7

Źródło: Dane z UG

W strukturze gospodarstw indywidualnych gminy uwidacznia się silne rozdrobnienie. Średnia wielkość gospodarstwa w Gminie zbliżona jest do średniej dla województwa. Na ogólną liczbę 1.425 gospodarstw:

- 346 ma powierzchnię do 2 ha (24,3%),
- 328 ma powierzchnię w przedziale 2 – 5 ha (23,0%),
- 357 ma powierzchnię w przedziale 5 – 10 ha (25,1%),
- 224 ma powierzchnię w przedziale 10 – 15 ha (15,7%),
- 170 ma powierzchnię powyżej 15 ha (11,9%).

Gospodarstwa duże, powyżej 15 ha w największej ilości występują w Ostrowitem, Sokoligórze, natomiast w najmniejszej ilości w Kujawie i Węgiersku.

Produkcja rolnicza ukierunkowana jest przede wszystkim na rynek – 723 gospodarstwa. Według kierunku produkcji przeważają gospodarstwa o mieszanej produkcji – 455. Natomiast pozostałe gospodarstwa prowadzą produkcję o kierunku zwierzęcym – 381 gospodarstw i roślinnym – 214 gospodarstw. Hodowla ukierunkowana jest przede wszystkim na trzodę chlewną (830 gospodarstw) i bydło – 724 gospodarstwa.

Na terenie sołectwa Podzamek Golubski znajduje się obecnie 78 gospodarstw rolnych, z których: 33 to gospodarstwa użytkujące do 2 ha gruntów (42,3%), 14 gospodarstw od 2 do 5 ha (17,9%), 15 gospodarstw od 5 do 10 ha (19,2%), 16 gospodarstw powyżej 10 ha (20,5%). Głównym kierunkiem działalności gospodarstw rolnych na terenie sołectwa jest produkcja roślinna, ze szczególnym wskazaniem na zboża.

Osobliwości przyrodnicze okolic Podzamku Golubskiego

Na terenie sołectwa Podzamek Golubski nie wyszczególniono żadnej formy ochrony przyrody. Najbliższymi obszarami chronionym są rezerwat przyrody „Rzeka Drwęca” oraz Obszar Chronionego Krajobrazu – Obszar Doliny Drwęcy.

Rezerwat na terenie gminy obejmuje rzekę Drwęcę oraz jej dopływ Ruziec (od jazu piętrzącego przy młynie w miejscowości Zaręba do ujścia rzeki Drwęcy) wraz z pięciometrowym pasem zieleni przyległym do ich brzegów po obu stronach. Został utworzony w 1961 roku, chroni rzekę wraz z jej ichtiofauną w skład której wchodzi kilkadziesiąt gatunków zarówno górskich jak i nizinnych, np. pstrąg, łosoś atlantycki, troć, certa, koza, boleń, głowacz białopłetwy, minóg rzeczny, piskorz, różanka, świnka, lipień i miętus. Powierzchnia rezerwatu wynosi 32,6 ha i jest to najdłuższy rezerwat ichtiologiczny w Polsce.

„Obszar Doliny Drwęcy” został utworzony 10 grudnia 1992 roku, zajmuje 53% ogólnej powierzchni gminy i chroni malowniczy krajobraz klasycznie wykształconej pradoliny Drwęcy z kompleksami leśnymi i jeziorami.

Ponadto na terenie gminy znajduje się kilka zachowanych parków dworskich, w których wyznaczono kilkadziesiąt pomników przyrody (pomnikowych drzew). Siedem parków podworskich wpisano do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Turystyka i rekreacja

Podzamek Golubski jest przede wszystkim miejscowością o charakterze rolniczym, na co wskazuje prawie 90% powierzchni użytkowanej rolniczo. Miejscowość od 1934 do 1954 roku była siedzibą Gminy Podzamek Golubski, jednakże w tym okresie nie powstały

znaczące i wyjątkowe budowle architektoniczne, które mogły by stanowić atrakcje turystyczne.

Główną atrakcją okolic Podzamku Golubskiego jest rzeka Drwęca wraz z sąsiadującymi kompleksami leśnymi oraz bezpośrednie sąsiedztwo głównego ośrodka kulturalno-administracyjnego tego regionu – Miasta Golubia-Dobrzynia. W szczególności sąsiedztwo tego bogatego w historię miasta, w obrębie którego znajduje się wiele zabytków kultury i sztuki może pomóc w rozwoju turystyki.

Do obiektów historycznych mających wartość kulturową dla mieszkańców Podzamku, należą:

- Tablica upamiętniająca 65 rocznicę tragicznej śmierci mieszkańców Podzamku Golubskiego, w wyniku nalotu lotnictwa okupanta niemieckiego,
- Budynek Remizy Strażackiej OSP
- Budynek po byłej szkole – obecnie świetlica wiejska w Podzamku (zdjęcie poniżej),
- Figura Matki Boskiej przy remizie strażackiej (zdjęcie poniżej),

Ryc. Zdjęcie budynku byłej szkoły w Podzamku Golubskim, w której zlokalizowana jest świetlica wiejska oraz figurka Matki Boskiej zlokalizowanej przy remizie strażackiej

W niedalekiej odległości od Podzamku znajdują się ponadto zabytkowe parki dworskie w Gajewie, Gałczewku, Ostrowitem z XVIII/XIX wieku, kościół parafialny p.w. św. Marii Magdaleny w Ostrowitem wybudowany pod koniec XVI wieku (styl gotycki) oraz grodzisko w Poćwiardowie.

W samym Golubiu-Dobrzyniu znajdują się między innymi:

- Gotycki zamek rycerski – zbudowany przez Krzyżaków w latach 1302-1310. Najbardziej znanym starostą zamku była Anna Wazówna, która przeprowadziła renowację budowli (lata 1616-1623) w stylu pałacowej architektury renesansowej. Na zamku odbywają się coroczne Międzynarodowe Wielkie Turnieje Rycerskie (w I połowie lipca), Krajowe Konkursy Krasomówcze, Golubski Hubertus, turnieje kusznicze, „Sylwester Sław”.
- Kościół parafialny pod wezwaniem św. Katarzyny - budowla gotycka z I połowy XIV wieku. Kościół ceglany, jednonawowy z trójbocznie zamkniętym prezbiterium i kwadratową wieżą zwieńczoną barokowym hełmem.
- Kościół parafialny pod wezwaniem św. Katarzyny - kościół klasycystyczny z 1823 roku z fundacji Antoniego Wybranieckiego. Większość wyposażenia kościoła pochodzi z rozebranego w XIX wieku dominikańskiego Kościoła św. Mikołaja w Toruniu.

Szlaki turystyczne

Przez teren sołectwa Podzamek Golubski nie przebiegają żadne oficjalne ścieżki/szlaki turystyczne. Jednakże po zrealizowaniu zakładanej inwestycji – ścieżki rowerowej Owieczkowo – Podzamek Golubski do granic miasta Golubia-Dobrzynia, powstanie ścieżka, która będzie miała duży potencjał do rozwoju turystycznego tego terenu. Ścieżka będzie prowadziła granic miasta, przez Podzamek Golubski, do zabudowań wsi Owieczkowo oraz największego naturalnego zbiornika wodnego w gminie – Jeziora Owieczkowskiego.

Przez teren gminy Golub-Dobrzyń biegną 3 szlaki turystyczne.

- Szlak turystyki rowerowej: Toruń – Elgiszewo – Golub-Dobrzyń – Szafarnia – Płonne – Wapielsk – Brodnica – Iława
- Szlak turystyki pieszej – żółty (Toruń – Golub-Dobrzyń – Brodnica – Radomno)
- Szlak turystyki wodnej rzeki Drwęcy

Stopień zagospodarowania turystycznego szlaków jest niewielki, tylko szlak pieszy jest oznakowany. Szlak turystyki wodnej rzeki Drwęcy nie jest wykorzystywany ze względu

na brak jej promocji oraz brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej (np. stanic wodnych itp.).

Baza noclegowa

Na terenie sołectwa nie zlokalizowano bazy noclegowej dla turystów. Najbliższe miejsca noclegowe znajdują się w mieście Golub-Dobrzyń. W obrębie gminy na bazę noclegową składają się między innymi:

- Gminny Ośrodek Rekreacji „Grodno” usytuowany nad jeziorem Grodno, 7 domków letniskowych (6-osobowych) oraz 30 miejsc namiotowych,
- Pola namiotowe w obrębie gospodarstw rolnych – 86 miejsc,
- Kwatery agroturystyczne – 49 miejsc.

Szkolnictwo

Na terenie miejscowości Podzamek Golubski nie działa obecnie żadna placówka oświaty. Dzieci i młodzież z uczęszczają do szkół w gminie i mieście Golub-Dobrzyń. Na terenie gminy znajduje się 5 publicznych szkół podstawowych w miejscowościach: Ostrowite, Wrocki, Lisewo, Węgiersk i Nowogród oraz jedna niepubliczna szkoła podstawowa w Sokołowie. Oprócz nich działają publiczne gimnazjum w Gałczewie oraz przedszkole w Ostrowitem. Na terenie gminy brakuje natomiast szkoły o profilu ponadgimnazjalnym. Najbliższe takie placówki znajdują się mieście Golub-Dobrzyń.

Obsługa ludności

Podzamek Golubski graniczy z miastem Golub-Dobrzyń, w którym znajdują się wszelkie zakłady usługowe, urzędy, sklepy, gastronomie, kościoły i in.

W samej miejscowości działa:

- 1 sklep spożywczy,
- stacja paliw OLKOP,
- biuro projektowe „ARCH” Krajewska Iwona,
- zakład z usługami elektrycznymi „Elektronowex” Nowakowski Jerzy,
- producent mebli Firma handlowo-usługowa „Meblotech”,
- autonaprawa Nowakowski Jerzy,
- zakład pogrzebowy Orzechowski Stanisław,
- Gospodarstwo Sadownictwo-Warzywnicze Schimanda Leszek - producent m.in. kwiatów.

Ze względu na bliskość miasta Golub-Dobrzyń mieszkańcy Podzamku nie odczuwają dyskomfortu związanego z brakiem punktów usługowych w swojej miejscowości.

Obszary i obiekty o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców

Szczególnym miejscem dla mieszkańców sołectwa Podzamek Golubski jest świetlica wiejska zlokalizowana w budynku dawnej szkoły oraz teren wokół świetlicy wraz z miejscem do parkowania oraz boiskiem sportowym. Jest to miejsce spotkań mieszkańców z władzami gminnymi, miejsce spotkań członków KGW, miejsce organizowanych imprez okolicznościowych oraz festynów i zebrań. Działalność Koła Gospodyń Wiejskich w Podzamku Golubskim w ostatnim okresie, przyniosła nawet sukces w postaci I miejsca w konkursie na wieniec dożynkowy w ramach organizowanych Dożynek Gminnych. Wyremontowana i odpowiednio wyposażona świetlica wraz z placem boiska sportowego będzie nadal spełniać główną rolę w rozwijaniu kontaktów społecznych oraz aktywizacji mieszkańców sołectwa Podzamek Golubski.

4.2. INWENTARYZACJA INFRASTRUKTURY

Wodociąg i kanalizacja

Wodociąg na terenie gminy jest zasilany z gminnych ujęć wody w Gałczewie, Wrockach, Nowogrodzie. Na obszarze gminy funkcjonują trzy oczyszczalnie ścieków, które zbierają z terenu gminy ścieki socjalno-bytowe oraz ścieki produkowane przez rolnictwo. Są to obiekty w miejscowościach: Ostrowite, Wrocki i Sokołowie. Oczyszczalnia ścieków w Ostrowitem obsługuje teren wsi Ostrowite, Owieczkowo, Podzamek Golubski, Poćwiardowo, Gałczewko, Gałczewo, Nowawieś, Sokoligóra. Oczyszczalnia Wrocki obsługuje teren wsi Wrocki, Cieszyny, Pląchoty i Karczewo. Natomiast oczyszczalnia w Sokołowie obsługuje tylko miejscowość, w której jest umieszczona. Oprócz grupowych oczyszczalni, na terenie gminy znajduje się 241 indywidualnych przyzagrodowych oczyszczalni ścieków.

Sołectwo Podzamek Golubski jest obecnie w pełni zwodociagowane i skanalizowane.

Gospodarka odpadami stałymi

Gospodarkę odpadami pełni od 1994 roku gminne wysypisko odpadów na terenie sołectwa Białkowo (Gmina Golub-Dobrzyń).

Elektryfikacja

Sieć energetyczna w całej gminie jest dobrze rozwinięta. Stan techniczny sieci, na niektórych odcinkach wymaga modernizacji.

Gazownictwo

Ze względu na znaczną odległość od gazociągów tranzytowych, gmina nie posiada dostępu do gazu przewodowego. Dlatego mieszkańcy korzystają z gazu propan butan w butlach lub magazynowanego w przydomowych zbiornikach.

Komunikacja telefoniczna

Wieś znajduje się w zasięgu telefonii komórkowych. Dostępna jest także sieć przewodowa, której zainstalowane centrale umożliwiają dostęp do szerokopasmowej sieci Internetu.

Transport i komunikacja

Przez teren sołectwa Podzamek Golubski przebiegają drogi wojewódzkie nr 534 relacji Grudziądz – Golub-Dobrzyń – Rypin oraz nr 554 relacji Sierakowo – Kowalewo Pomorskie – Golub-Dobrzyń – Kikół. Terytorium gminy jest dość dogodnie usytuowane pod względem ważnych szlaków komunikacyjnych, oprócz wspomnianej drogi nr 534 sieć drogową gminy tworzą:

- droga krajowa nr 15 relacji Inowrocław – Toruń – Brodnica – Ostróda (łączna długość 9 km),
- drogi wojewódzkie (łączna długość 21 km),
 - nr 549 relacji Płachoty – Niedźwiedź – Wąbrzeźno,
 - nr 555 relacji Golub-Dobrzyń – Zbójno – Kikół,
- drogi powiatowe o łącznej długości 87 km,
- drogi gminne o łącznej długości 178 km, w tym utwardzonych – 19,1 km.

Komunikacja publiczna

Przez teren sołectwa jak i całej gminy nie biegnie żadna czynna linia komunikacji kolejowej przewozów pasażerskich. Linia kolejowa Kowalewo Pomorskie – Golub-Dobrzyń – Brodnica obsługuje tylko ruch towarowy. Przewóz pasażerów odbywa się za pośrednictwem przedsiębiorstwa PKS Rypin i PKS Brodnica, które oferują bezpośrednie połączenia z Rypinem, Golub-Dobrzyniem oraz Toruniem.

5. ANALIZA SWOT DLA MIEJSCOWOŚCI PODZAMEK GOLUBSKI

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• stosunkowo korzystne położenie pod względem turystycznym (bliskość szlaków turystycznych i rzeki Drwęcy), • brak zanieczyszczeń przemysłowych • korzystne sąsiedztwo z miastem powiatowym Golub-Dobrzyń, • bliskość szpitala powiatowego, • bezpośredni dostęp do dróg o randze wojewódzkiej Nr 534 oraz 554, • pełny dostęp do zbiorowego wodociągu i kanalizacji oraz elektryczności i telefonu, • predyspozycje miejscowości do rozwoju funkcji zaplecza sypialnianego Golubia-Dobrzynia (niższe ceny terenów pod budownictwo mieszkalne), • możliwości wyodrębnienia terenów pod inwestycje.	• niewykształcona działalność pozarolnicza w gospodarstwach (brak inicjatyw z zakresu agroturystyki), • brak dostatecznej obsługi handlowo-usługowej mieszkańców, • brak wytyczonych terenów pod budownictwo mieszkalne i komercyjne, • brak ścieżek rowerowych i chodników przyulicznych, • brak możliwości podłączenia do gazu ziemnego, • brak gminnej placówki oświatowej, • niewielka aktywność społeczna i ekonomiczna mieszkańców, • wysokie bezrobocie, ubóstwo, niski poziom dochodów ludności, • brak wystarczającej integracji społecznej (brak kół, związków, organizacji), • brak odpowiednich obiektów rekreacyjnych (np. sali sportowej, boiska), • brak oferty rozrywki i nauki dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

SZANSE	ZAGROŻENIA
• wykorzystanie funduszy zewnętrznych, w tym środków z UE, • budowa ścieżek rowerowych oraz chodników ulicznych, • poprawa stanu nawierzchni dróg gminnych i powiatowych, • rozwój turystyki, w tym agroturystyki, • rozwój rolnictwa ekologicznego,	• brak odpowiedniej ilości środków własnych na realizację wszystkich zamierzeń inwestycyjnych w gminie, • migracja młodzieży oraz wykształconych mieszkańców poza obręb sołectwa oraz gminy związana z edukacją i poszukiwaniem pracy, • spadek cen skupu płodów rolnych wiążący

• utworzenie terenów pod inwestycje (budownictwo mieszkalne i komercyjne), • remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej jako miejsca spotkań mieszkańców, pokazów, wystaw i przedstawień kulturalnych, • rozwój oferty rozrywki i nauki dla mieszkańców.	• się z obniżeniem opłacalności produkcji rolnej, • wzrost konkurencji na rynku produktów rolnych, • spadek poziomu dopłat dla produkcji rolnej w kolejnych latach zagrażający opłacalności działalności małych i średnich gospodarstw rolnych.
--	---

6. PRIORYTETY ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ORAZ ARKUSZ PLANOWANIA

Rozwój miejscowości Podzamek Golubski powinien przebiegać jednocześnie w 3 kierunkach (priorytetach rozwoju):

1. Wzrost poziomu życia mieszkańców

Głównym priorytetem niniejszego Planu Odnowy Wsi jest poprawa warunków życia jej mieszkańców. Podniesienie standardów życia na wsi można osiągnąć poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej. W przypadku sołectwa Podzamek Golubski w pierwszej kolejności powinna zostać zrealizowana inwestycja budowy ścieżki rowerowej łączącej miejscowość z jednej strony z Miastem Golub-Dobrzyń oraz miejscowością Owieczkowo. W dalszej kolejności ważniejszymi inwestycjami będą chodniki przy drogach wojewódzkich. Poprzez zapewnienie infrastruktury technicznej wzrośnie atrakcyjność miejscowości pod względem osiedleńczym oraz inwestycyjnym, co przełoży się również na wzrost poziomu życia w Podzamku Golubskim.

2. Integracja mieszkańców, kultywowanie lokalnej tradycji oraz rozwój funkcji turystycznej

W ramach priorytetu zakłada się przedsięwzięcia z zakresu integracji społecznej mieszkańców Podzamku Golubskiego opartej na rozwoju infrastruktury kultury – remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej. Integracja społeczna oparta będzie również o działania pomocnicze w tworzeniu i rozwoju organizacji, kół i innych klubów zainteresowań tworzonych przez samych mieszkańców, w ramach utworzonej infrastruktury (świetlica wiejska). Wypełnienie niniejszych działań wpłynie bezpośrednio na szanse rozwoju

intelektualnego oraz społecznego, a także aktywnego wypoczynku dla wszystkich mieszkańców sołectwa.

3. Zrównoważony rozwój rolnictwa oraz wspieranie pozarolniczych działalności mieszkańców

Z uwagi na to, że główną funkcją wsi jest i nadal będzie rolnictwo, jego rozwój musi opierać się między innymi o modernizację infrastruktury gospodarstw, nowe metody upraw i hodowli oraz ochronę środowiska naturalnego. Dywersyfikację dochodów w gospodarstwach można uzyskać poprzez działalność agroturystyczną, usługową, rzemieślniczą lub związaną z produkcją i dystrybucją żywności i produktów ekologicznych. Rozwinięcie tego typu aktywności wymaga dużych środków finansowych i wiedzy, które powinny być wspierane poprzez dotacje i szkolenia. Taka mobilizacja rolników wpłynie bezpośrednio na zmniejszenie bezrobocia w sołectwie i całej gminie.

Arkusze planowania Odnowy Miejscowości Podzamek Golubski zawiera układ wyznaczonych przez społeczność priorytetów rozwojowych, celów oraz konkretnych projektów działań. Kolorem wyróżniono zadanie wyznaczone przez społeczność lokalną jako priorytetowe do realizacji, tj. Budowa ścieżki rowerowej Podzamek Golubski - Owieczkowo. Zakres inwestycji wchodzących w skład wymienionych projektów został podany w kolejnym rozdziale – Charakterystyka projektów.

Tabela 4. Arkusz planowania Odnowy Miejscowości Podzamek Golubski

1.	2.	3.	5.	6.	7.	8.	9.
PRIORYTETY	CEL	PROJEKT	OKRES REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ			PRZYBL. KOSZT
				BUDŻET GMINY	PROW RPO, PO KL	INNE ŚRODKI	
1. Wzrost poziomu życia mieszkańców	Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej miejscowości	1. Budowa ścieżki rowerowej Podzamek Golubski - Owieczkowo	2010-2011	2.084.079,05	PROW, Oś 3 500 000,00*	X	2.584.079,05
		2. Budowa chodnika przy drodze wojewódzkiej w miejscowości Podzamek Golubski	2011	214.140,00 60%	-	DIS** 140.760,00 40%	356.900,00
		3. Budowa wiat przystankowych (w ramach komunikacji publicznej)	2012	X	-	X	ok. 15- 20.000,00
		4. Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Krążno-Słuchaj (położenie sprysku)	2012	X	-	X	Ok. 300.000,00
2. Integracja mieszkańców, kultywowanie lokalnej tradycji oraz rozwój funkcji turystycznej	Modernizacja infrastruktury kultury	5. Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej oraz utwardzenie placu przy świetlicy	2012-2013	X	PROW, PO KL	X	ok. 100.000,00
	Wspomaganie powstawania i	6. Szkolenia z zakresu tworzenia i utrzymania NGO	2011-2017	X	PROW, PO KL	-	ok. 3-4 tys.

	rozwoju organizacji, kół i klubów zainteresowań	7. Renowacja boiska i placu zabaw	2012-2013	X	-	X	50.000,00
3. Zrównoważony rozwój rolnictwa oraz wspieranie pozarolniczych działalności mieszkańców	Rozwój wiedzy i umiejętności mieszkańców w zakresie przedsiębiorczości	8. Warsztaty i kursy dla mieszkańców poświęcone przedsiębiorczości i zrównoważonemu rozwojowi rolnictwa na terenie sołectwa	2011-2017	X	PROW, PO KL	-	ok. 5-6 tys.
	Pomoc w rozwijaniu pozarolniczych działalności	9. Szkolenia dla właścicieli gospodarstw rolnych, z zakresu prowadzenia agroturystyki i innych działalności pozarolniczych (wytwórstwo, usługi)	2011-2017	X	PROW, PO KL	-	ok. 3-4 tys.

*w tym na miejscowość Podzamek Golubski przypada 250.000,00 zł, kolejne 250.000,00 zł dotyczy miejscowości Owieczkowo

**Drogowa Inicjatywa Samorządowa

8. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTÓW

W niniejszym rozdziale dokonano charakterystyki zadań przewidzianych do realizacji w ramach środków własnych jak również finansowania zewnętrznego przy współudziale środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013 w ramach Osi 3 Programu „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowania gospodarki wiejskiej”, Osi 4 Leader + przy współpracy z Lokalną Grupą Działania Dolina Drwęcy. Ponadto do realizacji projektów z zakresu szkoleń oraz doradztwa przewiduje się również wykorzystanie środków z programu PO Kapitał Ludzki (PO KL).

Poniżej wyszczególniono i scharakteryzowano poszczególne zadania:

Zadanie 1: Budowa ścieżki rowerowej Podzamek Golubski – Owieczkowo

Cel: Modernizacja infrastruktury miejscowości

Opis i przeznaczenie: Droga wojewódzka nr 534 przechodząca przez teren miejscowości nie posiada ścieżek rowerowych. Rowerzyści obecnie korzystają z pobocza drogi, narażając się tym samym na potrącenie i kolizje ze zmotoryzowanymi uczestnikami ruchu. Budowa ścieżki rowerowej przy drodze spowoduje oddzielenie ruchu samochodów i rowerzystów. Pozytywnie wpłynie to na poziom bezpieczeństwa wszystkich użytkowników drogi. Ścieżka rowerowa stanie się nie tylko zwykłym szlakiem komunikacyjnym dla cyklistów, lecz będzie mogła być wykorzystana jako ścieżka rekreacyjna, np. dla wycieczek rowerowych nad jezioro Owieczkowo. Ścieżka będzie biegła od miejscowości Podzamek Golubski aż do Owieczkowa. Łączna długość ścieżki wyniesie tym samym ok. 3,9 km.

Planowane prace obejmą m.in.:

- Roboty przygotowawcze i pomiarowe
- Roboty ziemne i budowlane
 - korytowanie
 - profilowanie spadków
 - wykonanie nasypów
 - budowa przepustów i przejazdów przez rowy melioracyjne i przydrożne
- Wykonanie nawierzchni
 - wykonanie podbudowy z zagęszczeniem
 - ustawienie obrzeży

- wykonanie nawierzchni
- Prace wykończeniowe i porządkowe
 - plantowanie terenu wzdłuż planowanej trasy (w obrębie 1 m)

Projektowane nawierzchnie ścieżki rowerowej:

- nawierzchnia ścieżki rowerowej wykonana z kostki betonowej szarej, bezfazowej, z pasem rozdzielającym z kostki w kolorze kontrastowym,
- wzmocniona nawierzchnia ścieżki rowerowej wykonana z kostki betonowej szarej, bezfazowej, z pasem rozdzielającym z kostki w kolorze kontrastowym na podbudowie wzmocnionej (pod istniejącymi dojazdami i drogami gruntowymi).

Na odcinkach trasy biegnącej poza pasem drogowym planuje się odwodnienie trasy ścieżki rowerowej powierzchniowo w kierunku zieleni. Na odcinkach trasy przylegających do krawędzi jezdni zakłada się odcinki kanalizacji. Zakłada się, że nowoprojektowane przejścia/przejazdy przez istniejące rowy melioracyjne zostaną wyposażone w przepusty.

Koszt inwestycji / źródło finansowania:

Razem całkowite koszty budowlane, w tym koszty odwodnienia, wyniosą 2 584 079,05 zł brutto, w tym 465 981,47 zł podatku VAT (kwota netto 2 118 097,58 zł). Gmina zamierza uzyskać dofinansowanie projektu w ramach Osi 3 Odnowa i rozwój wsi PROW na lata 2007-2013. Projekt ścieżki rowerowej obejmuje 2 miejscowości: Podzamek Golubski oraz Owieczkowo. Gmina planuje uzyskać dofinansowanie w kwocie 500.000,00 zł, w rozbiciu 250.000,00 na miejscowość Podzamek Golubski oraz kolejne 250.000,00 zł na miejscowość Owieczkowo.

Ryc. Odcinek drogi wojewódzkiej, przy której planowana jest ścieżka rowerowa Podzamek Golubski - Owieczkowo

Zadanie 2: Budowa chodnika przy drodze wojewódzkiej w miejscowości Podzamek Golubski

Cel: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury miejscowości

Opis i przeznaczenie: Przedsięwzięcie polega na budowie chodnika przy drodze wojewódzkiej w miejscowości Podzamek Golubski o łącznej długości 1,123km. Technologia wykonania zakłada nawierzchnię z kostki betonowej ograniczonej krawężnikami, odwodnienie powierzchniowe. Chodnik zostanie położony przy drodze wojewódzkiej w stronę Kowalewa Pomorskiego. Planowany termin realizacji inwestycji to 2011 rok. Realizacja inwestycji w sposób znaczący podniesie poziom bezpieczeństwa wszystkich użytkowników pasa drogowego – zmotoryzowanych, pieszych i rowerzystów.

Koszt inwestycji / źródło finansowania:

Całkowita kwota inwestycji wyniesie 356.900,00 PLN brutto. Gmina zamierza pozyskać dofinansowanie na niniejszą inwestycję ze środków Drogowej Inicjatywy Samorządowej (DIS) w wysokości 40%.

Zadanie 3: Budowa wiat przystankowych (w ramach komunikacji publicznej)

Cel: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury miejscowości

Opis i przeznaczenie: Przedsięwzięcie będzie polegało na budowie 2 obiektów wiat przystankowych w obrębie pasa drogi wojewódzkiej. W chwili obecnej nie wybrano jeszcze technologii wykonania obiektów, rozważa się obiekt wykonany z drewna albo murowany. Realizacja inwestycji podniesie poziom bezpieczeństwa oraz komfort dla użytkowników

komunikacji publicznej, zapewniając m.in. ochronę przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi.

Koszt inwestycji / źródło finansowania:

Całkowity koszt inwestycji wyniesie ok. 15-20 tys. PLN brutto. Gmina zamierza zrealizować przedsięwzięcie ze środków własnych, rozważa się również pozyskanie środków zewnętrznych.

Zadanie 4: Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Krążno-Słuchaj (położenie sprysku)

Cel: Przebudowa drogi gminnej

Opis i przeznaczenie: Przedsięwzięcie polega na przebudowie drogi gminnej w miejscowości Krążno-Słuchaj. Technologia wykonania zakłada metodę sprysku. Planowany termin realizacji inwestycji to 2012 rok. Realizacja inwestycji w sposób znaczący podniesie poziom bezpieczeństwa wszystkich użytkowników.

Koszt inwestycji / źródło finansowania:

Całkowita kwota inwestycji wyniesie 300.000,00 PLN brutto.

Zadanie 5: Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej oraz utwardzenie placu przy świetlicy

Cel: Kształtowanie funkcji i estetyki centrum wsi oraz integracja jej mieszkańców

Opis i przeznaczenie:

W ramach projektu remontu świetlicy wiejskiej planuje się m.in.: prace budowlane w zakresie wymiany pokrycia dachu oraz modernizacji konstrukcji poddasza oraz założenie centralnego ogrzewania w całym obiekcie byłej szkoły, w której znajduje się świetlica wiejska. Ponadto planowane jest wyposażenie świetlicy w niezbędne umeblowanie, tj. stoły i krzesła potrzebne do organizacji spotkań mieszkańców (np. w ramach zebrań wiejskich, spotkań członków KGW imprez okolicznościowych in.). Obecny zły stan zadaszenia oraz brak odpowiedniego systemu ogrzewania budynku negatywnie wpływa na eksploatację obiektu (pojawiające się przecieki, zawilgocenie części pomieszczeń), który został ujęty w rejestrze zabytków. Utwardzenie placu przy świetlicy. Remont i wyposażenie obiektu zapewni poprawę warunków użytkowania świetlicy przez mieszkańców Podzamku Golubskiego. Tak przebudowany obiekt będzie miał szansę stać się centrum społeczno-kulturalnym sołectwa i wpłynie niewątpliwie na wzrost integracji wśród mieszkańców.

Koszt inwestycji / źródło finansowania:

Gmina zamierza zrealizować inwestycję ze środków własnych oraz przy współfinansowaniu środków PROW w ramach Osi LEADER. Przewidywany koszt przedsięwzięcia wyniesie łącznie ok. 85.000,00 zł brutto, w tym:

- modernizacja dachu – ok. 60.000,00 zł,
- centralne ogrzewanie – ok. 15.000,00 zł,
- wyposażenie – ok. 10.000,00 zł.
- utwardzenie placu – ok. 15.000,00 zł.

Zadanie 6: Szkolenia z zakresu tworzenia i utrzymania NGO

Cel: Wspomaganie powstawania i rozwoju organizacji, kół i klubów zainteresowań

Opis i przeznaczenie:

Gmina przewiduje organizację szkoleń dla mieszkańców sołectwa z zakresu procedur zakładania i rozwoju organizacji oraz możliwości pozyskiwania funduszy zewnętrznych na działalność oraz realizację projektów skierowanych do społeczności wiejskiej. Celem szkolenia jest wzrost integracji społeczeństwa wokół powstających organizacji, kół i stowarzyszeń. Szkolenia zostaną przeprowadzone przez wynajętą do tego celu firmę zewnętrzną.

Koszt inwestycji / źródło finansowania:

Projekt zostanie zrealizowany głównie ze środków programu PO KL oraz ze środków PROW Osi LEADER+ przy współpracy Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dolina Drwęcy. Planowany koszt projektu to ok. 3-4 tys. zł.

Zadanie 7: Renowacja boiska i placu zabaw

Cel: Rozwój sportu oraz integracji społecznej

Opis i przeznaczenie:

W ramach projektu planuje się renowację boiska oraz budowę placu zabaw dla dzieci. Obecnie boisko jest w złym stanie i wymaga renowacji, natomiast sołectwo nie jest wyposażone w plac zabaw. Renowacja i budowa placu zabaw przyczyni się do zwiększenia integracji społecznej oraz zwiększy zainteresowanie sportem. **Koszt inwestycji / źródło finansowania:**

Przewidywany koszt przedsięwzięcia wyniesie łącznie ok. 50.000,00 zł brutto, w tym:

Zadanie 8: Warsztaty i kursy dla mieszkańców poświęcone przedsiębiorczości i zrównoważonemu rozwojowi rolnictwa na terenie sołectwa

Cel: Rozwój wiedzy i umiejętności mieszkańców w zakresie przedsiębiorczości

Opis i przeznaczenie:

Gmina przewiduje organizację cyklu szkoleń dla mieszkańców sołectwa z zakresu procedur zakładania i rozwoju przedsiębiorstw oraz możliwości pozyskiwania funduszy zewnętrznych na rozwój działalności (w tym ze środków UE). Celem szkolenia jest wzrost zatrudnienia w prywatnych podmiotach gospodarczych. Szkolenia zostaną przeprowadzone przez wynajętą do tego celu firmę zewnętrzną.

Koszt inwestycji / źródło finansowania:

Projekt zostanie zrealizowany głównie ze środków programu PO KL oraz ze środków PROW Osi LEADER+ przy współpracy Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dolina Drwęcy. Planowany koszt projektu to ok. 5-6 tys. zł.

Zadanie 9: Szkolenia dla właścicieli gospodarstw rolnych, z zakresu prowadzenia agroturystyki i innych działalności pozarolniczych (wytwórstwo, usługi)

Cel: Pomoc w rozwijaniu pozarolniczych działalności

Opis i przeznaczenie:

Gmina przewiduje organizację cyklu szkoleń dla rolników sołectwa z zakresu promocji, możliwości zakładania i rozwoju działalności agroturystycznej, promocję dobrych praktyk w tym zakresie oraz możliwości pozyskiwania funduszy zewnętrznych na rozwój tego typu działalności (w tym ze środków UE). Celem szkolenia jest zróżnicowanie dochodów gospodarstw rolnych oraz wzrost atrakcyjności turystycznej miejscowości jak i całej gminy Golub-Dobrzyń. Szkolenia zostaną przeprowadzone przez wynajętą do tego celu firmę zewnętrzną.

Koszt inwestycji / źródło finansowania:

Projekt zostanie zrealizowany głównie ze środków programu PO KL oraz ze środków PROW Osi LEADER+ przy współpracy Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dolina Drwęcy. Planowany koszt projektu to ok. 3-4 tys. zł.